

BALTIJAS DATU NAMS
TIRGUS UN SOCIĀLO PĒTĪJUMU CENTRS

Projekts Korporatīvā filantropija

KABINETA PĒTĪJUMS

3. posma atskaite

Rīga
1999. gada maijs

Baltijas Datu nams
Akas ielā 5/7
Rīga LV-1011
Tel: +371-7312484
Fax. +371-7312483

Saturs

Metodoloģija	2
1. Informācijas vākšana	3
2. Sabiedriskās organizācijas	4
2.1 Atļauju saņemšana	4
2.2 Ziedojumu summas	5
3. Uzņēmumi	7
3.1 Atlaides.....	7
3.2 Lielākie ziedotāji	8

Pielikums

- Likums "Par uzņēmumu ienākuma nodokli", 20. pants
- LR MK Noteikumi Nr. 367
- Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija (paraugs)
- Organizāciju saraksts, kurām ir atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot ienākuma nodokļa atlaides
- Likums "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām"

- Metodoloģija

Pētījuma mērķi

- 1) Noskaidrot sabiedrisko organizāciju aktivitāti pieprasot atļaujas "Par ziedojumu saņemšanu" un problēmas, ar kurām nākas saskarties šajā procesā.
- 2) Noskaidrot uzņēmumu aktivitāti pieprasot un saņemot nodokļu atlaides par ziedojumiem sabiedriskajām / nevalstiskajām organizācijām.
- 3) Noskaidrot, kādi uzņēmumi izmanto šīs iespējas.

Metode

- Oficiāli pieejamās statistiskās informācijas apkopojums un analīze (*kabineta pētījums*)

Avoti

- LR Finanšu Ministrija
- Sabiedriskās organizācijas
- Valsts Ieņēmumu dienests
- Publikācijas

Pētījumu veica

Baltijas Datu nams, Akas 5/7, Rīga LV 1011
tel. 7096300 fax: 7312483

Pārskatu sagatavoja – **Anna Selecka**

1. Informācijas vākšana

Raksturojot informācijas vākšanas procesu jāatzīst, ka tā gaitā nācās saskarties ar vairākām problēmām, kas, galvenokārt, saistāmas ar to, ka pētījumam nepieciešamā informācija tādā veidā nav vai vispār netiek apkopota. Līdz ar to uz dažiem jautājumiem nevarēja rast atbildes, bet citas ir mazāk precīzas.

⇒ Kā būtiskākais jāatzīmē fakts, ka nodokļu deklarācijās neparādās summas, ko uzņēmumi ir ziedojuši. Tāpēc, lai gūtu priekšstatu par ziedojumu apjomiem, kā arī uzņēmumiem (jo ne visi pieprasa ienākumu nodokļa atlaides) tika izmantotas pašu nevalstisko organizāciju atskaites.

⇒ Tā kā nodokļu deklarācijās parādās tikai aprēķinātas atlaides nevis pašas ziedojumu summas, tad sekojoši varēja iegūt informāciju tikai par atlaižu summām, kas apkopotā veidā no rajonu VID nodaļām nonāk Valsts ieņēmumu dienestā. Informāciju par ieņēmuma nodokļa samazinājumu bija pieejama arī LR Finanšu Ministrijā, un jāatzīmē, ka minētās summas atšķiras. Atšķirību iemeslu nevarēja izskaidrot ne Finanšu Ministrijas, ne VID pārstāvji.

⇒ Kā atzīmēja Finanšu Ministrijā, tad no nodokļu viedokļa uzņēmumi nav svarīgi, tāpēc arī netiek apkopota informācija, kādi ir tie uzņēmumi, kas saņēmuši nodokļu atlaides.

⇒ Līdzīgi netiek uzskaitīts, cik uzņēmumi vēršas ar pieteikumu saņemt nodokļu atvieglojumus. Bija pieejama informācija, cik uzņēmumi ir saņēmuši atlaides.

⇒ Runājot par saskarsmi ar institūcijām jāatzīmē, ka ne vienmēr to ierēdņi bija informēti, kura amatpersona varētu sniegt atbildes uz interesējošajiem jautājumiem. Savukārt, LR Finanšu Ministrijā visi jautājumi tiek kārtoti ar preses sekretāra starpniecību, kas atviegloja informācijas vākšanu, jo nepieciešamā informācija tika sagatavota apkopotā veidā.

2. Sabiedriskās organizācijas

2.1 Atļauju saņemšana

Atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot ienākuma nodokļu atlaides: (Pēc LR Finanšu ministrijas datiem uz 01.01.1999.)

1995. gads	1996. gads	1997. gads	1998. gads
167	275	378	521

Tabulā norādītās ir gan atkārtoti izsniegtās (pagarinātās) atļaujas, gan no jauna izsniegtās. Atsevišķi informācija par atļauju pagarināšanu netiek apkopota, bet kā atzina Finanšu Ministrijā, tad gandrīz visas organizācijas, kas atļaujas saņēmušas tās arī pagarina. Tā ir vienkārša, pa pastu veicama formalitāte.

Kas attiecas uz atteikumiem piešķirt atļaujas saņemt ziedojumus, tad pēc Finanšu ministrijas informācijas, līdz 1998. gadam atteikumi nav bijuši. 1998. gadā reģistrēti 10 atteikumi, jo attiecīgās organizācijas neatbilda likumā noteiktajām prasībām. Konkrēti atteikumu iemesli bija sekojoši:

- Sabiedriskās organizācija saimnieciskā darbība pārsniedz 10 minimālās mēnešalgas (3 org.)
- Neatbilst likumā "Par uzņēmuma ienākumu nodokli" noteiktajām prasībām (6 org.)
- Iepriekšējo ziedojumu neatbilstošs izlietojums (1 org.)

2.2 Ziedojumu summas

Summas, kādas ziedojumu veidā ir saņēmušas sabiedriskās un reliģiskās organizācijas, kurām ir izsniegtas ziedojumu saņemšanas atļaujas: (Pēc LR Finanšu ministrijas datiem uz 01.01.1999.)

	1995. g.	1996. g.	1997. g.
Kopējā ziedojumu summa	1 222 461	2 250 728	5 492 700
Ziedojumu summa no uzņēmumu ienākuma nodokļu maksātājiem	1 016 674	2 107 730	4 377 222
Nodokļu ieņēmumu samazinājums uz uzņēmumu ienākumu nodokļa atlaides rēķina (85% no zied. summas)	864 173	1 791 570	3 720 638

Kā redzams tabulā, ar katru gadu pieaug ziedojumu summa, un ziedojumus sabiedriskās un reliģiskās organizācijas, galvenokārt, piesaista no uzņēmumiem. 1995. un 1996. gadā uzņēmumu ienākuma nodokļu maksātāju ziedojumi veidoja attiecīgi 83% un 94% no kopējās ziedojumu summas. Savukārt, 1997. gadā šo ziedojumu īpatsvars samazinājies un sastāda 80% no kopējās ziedojumu summas.

Atsevišķi izdalīti lielākie ziedojumu piesaistītāji, kas pēc LR Finanšu Ministrijas sniegtajiem datiem ir :

1. Latvijas Olimpiskā Komiteja
2. Latvijas Bērnu Fonds
3. Latvijas Kultūras Fonds

Summas, ko ziedojumu veidā piesaistījušas minētās organizācijas:

	1995. g.	1996. g.	1997. g.
Kopējā ziedojumu summa	5 648 966	4 799 577	5 018 048
Ziedojumu summa no uzņēmumu ienākuma nodokļu maksātājiem	5 501 209	4 468 914	4 701 790
Nodokļu ieņēmumu samazinājums uz uzņēmumu ienākumu nodokļa atlaides rēķina (90% no zied. summas)	4 951 088	4 022 023	4 231 611

Ziedojumu kopsummas visām organizācijām, kurām ziedojot ziedotāji saņem nodokļa atlaides saskaņā ar likumu "Par uzņēmuma ienākumu nodokli" 20 pantu:

	1995. g.	1996. g.	1997. g.
Kopējā ziedojumu summa	6 871 427	7 050 305	10 510 748
Ziedojumu summa no uzņēmumu ienākuma nodokļu maksātājiem	6 517 883	6 576 644	9 079 012
Nodokļu ieņēmumu samazinājums uz uzņēmumu ienākumu nodokļa atlaides rēķina (85% vai 90% no zied. summas)	5 815 261	5 813 593	7 952 249

Salīdzinot abas iepriekšējās tabulas, redzams, ka LOK, Bērnu Fonds, un Kultūras fonds ir tās organizācijas, kas piesaista lielāko daļu no visiem ziedojumiem. Attiecīgi 1995. gadā šīs organizācijas piesaistījušas 84% no visiem uzņēmumu ziedojumiem, 1996. gadā - 68%, bet 1997. gadā – 52%.

3. Uzņēmumi

3.1 Atlaides

Pēc Valsts Ieņēmumu dienesta sniegtās informācijas, 1997. gadā atlaides saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākumu nodokli" 20. pantu. saņēma **879** uzņēmumi. Informācija par 1998. gadu būs apkopota 1999. gada maija beigās.

Uzņēmumiem atsaka ienākuma nodokļa atlaižu piemērošanu, ja sabiedriskā organizācija, kurai ziedots, nav to organizāciju sarakstā, kuras atbalstot pienākas ienākumu nodokļa atvieglojumi. Taču informācijas par atteikumiem netiek apkopota.

Ienākuma nodokļa atlaižu kopējais apjoms, pēc Valsts Ieņēmumu dienesta sniegtās informācijas, 1997. gadā sastādīja **6 260148, 99 Ls.**

3.2 Lielākie ziedotāji

Pēc LR Finanšu Ministrijas rīcībā esošas informācijas par 1997. gadu lielākie ziedotāji ir sekojoši:

- **Agro Vita**
- **Latvijas Olimpiskā Komiteja**
- **Aluts**
- **Arcus Mēbeles**
- **Argo**
- **Arkāde**
- **Auseklis**
- **Auto ABS**
- **Latvijas Mobilais telefons**
- **Auto Rīga**
- **Auto**

Tomēr šī informācijas neatspoguļo reālo situāciju, jo ienākuma nodokļa atlaides saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākumu nodokli" 20. pantu pieprasīšana ir uzņēmumu brīva izvēle, un kā atzina Finanšu Ministrijā, tad lielākais vairums uzņēmumu nepieprasa šīs atlaides, jo tās ir nebūtiskas vai arī izvairoties no birokrātijas dokumentu kārtošanā.

Arī par ziedojumu summām ir grūti spriest, jo uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā parādās tikai nodokļa atlaide jau aprēķinātā veidā (59. rinda: ziedotā summa x 0.9), pie tam šī summa nedrīkst pārsniegt 20% no aprēķinātā ienākuma nodokļa (54. rinda). Rezultātā ienākuma nodokļa deklarācijā norādītā šīs atlaides summa neļauj spriest par ziedojuma summu.

Tā, kā par 1998. gadu informācija vēl nav apkopota un ņemot vērā faktu, ka uzņēmumi ne vienmēr pieprasa atlaides, kā arī to, ka citur neparādās ziedotās summas apjoms, tika skatītas sabiedrisko organizāciju atskaites par ziedojumiem.

Sabiedrisko organizāciju sniegtajās atskaitēs, kā vadošie ziedotāji parādās tādi uzņēmumi kā Aldaris, Ventspils nafta, Grindex, Unibanka, u.c.

Kopumā apkopojot saņemto informāciju no sabiedriskajām organizācijām, iezīmējas sekojošas tendences:

- nevalstiskās organizācijas piesaista ziedojumus no uzņēmumiem, kas darbojas organizācijas mērķiem un vajadzībām atbilstošā jomā.

SO AISEC lielākie ziedotāji

Procter&Gamble Marketing Latvia

SIA Lattelekom

Reaton Ltd.

Deloitte&Touche

SIA WESS

SIA Telia Latvija

SIA INFO Sistēmas

Veselības atbalsta fonds::

Kellog's Latvija

Glaxo Welcome

Hoffmann – La Roche

Vivax Trading International

Asta Medica

Pharmacia Upjohn

Solvay Pharma

Rhone Pouleng Rorer

Hanzas Maiznīcas

Livonija

Grindekss

Terras Media

- starptautiskās organizācijas, galvenokārt, balstās tikai uz ārvalstu ziedotājiem vai arī piesaista nedaudzus vietējos uzņēmumus.

Eiropas Kustība Latvijā:

Aldaris

Austrijas Republikas vēstniecības

Cido

Dānijas Karalistes vēstniecības

Eiropas Integrācijas biroja

Eiropas Padomes Dokumentācijas un Informācijas centra

Grindeks

Eiropas Komisijas Delegācijas Latvijā

Eiropas Komisijas

EU PHARE programmas

Nīderlandes Karalistes vēstniecības

- reģionālās organizācijas atbalsta tieši vietējie uzņēmēji un pašvaldības, un te ziedojumu summas, galvenokārt, ir līdz 100 Ls.

Latvijas Sarkanā Krusta Saldus rajona komiteja

<i>Sia Ardeks</i>	<i>100 Ls</i>
<i>Sia Grasis</i>	<i>100 Ls</i>
<i>Sia Traktorserviss</i>	<i>50 Ls</i>
<i>Agroķīmija</i>	<i>30 Ls</i>
<i>I/U Bolgavs</i>	<i>25 Ls</i>
<i>Šķēdes pag. pašvaldība</i>	<i>70 Ls</i>
<i>Novadu pag. pašvaldība</i>	<i>50 Ls</i>
<i>Ezeres pag. pašvaldība</i>	<i>50 Ls</i>
<i>Saldus dome</i>	<i>25 Ls</i>

- ir organizācijas, kas pēdējā gada laikā nav saņēmušas nekādus ziedojumus.

20.pants. Nodokļa atlaide ziedotājiem

(1) Rezidentiem un pastāvīgajām pārstāvniecībām nodokli samazina par 90 procentiem no summām, kuras ziedotas Latvijas Republikā reģistrētām sabiedriskajām kultūras, izglītības, zinātnes, reliģiskajām, sporta, labdarības, veselības un vides aizsardzības organizācijām un fondiem, kā arī budžeta iestādēm. Nodokļa atlaidi konkrētām sabiedriskajām organizācijām piešķir un gadījumos, kad sabiedriskā organizācija nedarbojas saskaņā ar izvirzītajiem mērķiem, atsauc Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) *Izslēgta ar 10.09.98. likumu.*

(3) Kopējā nodokļa atlaide saskaņā ar šā panta noteikumiem nedrīkst pārsniegt 20 procentus no nodokļa kopējās summas.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētajām organizācijām, fondiem un budžeta iestādēm ne vēlāk kā līdz pēctaksācijas gada 1.martam jāsniedz publisks pārskats par saņemto ziedojumu summu izlietojumu taksācijas gadā.

(5) Nodokļa atlaidi nepiemēro maksātājiem, kuriem taksācijas perioda otrā mēneša pirmajā datumā ir nodokļa parādi par iepriekšējiem gadiem.

(6) Ja uzņēmums ir pārkāpis šā panta noteikumus vai slēpis apliekamo ienākumu, nodokļa summa tiek palielināta par šīs nodokļa atlaides summu divkārtšā apmērā.

24.09.96

Noteikumi nr. 367

Rīgā

Kārtība, kādā sabiedriskajām organizācijām (fondiem), reliģiskajām organizācijām un budžeta iestādēm tiek piešķirtas vai atsauktas atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumus

1996.gada 24.septembrī
Rīgā

Noteikumi nr. 367
(prot. nr. 47 14._)

Kārtība, kādā sabiedriskajām organizācijām (fondiem),
reliģiskajām organizācijām un budžeta iestādēm tiek piešķirtas
vai atsauktas atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot
uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumus

Izdoti saskaņā ar likuma
"Par uzņēmumu ienākuma
nodokli" 20.pantu

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā sabiedriskajām organizācijām (fondiem), reliģiskajām organizācijām un budžeta iestādēm tiek piešķirtas vai atsauktas atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumus (turpmāk tekstā - "atļauja").
2. Atļaujas sabiedriskajām kultūras, izglītības, zinātnes, sporta, labdarības, veselības un vides aizsardzības organizācijām (fondiem) un reliģiskajām organizācijām (turpmāk tekstā - "organizācija"), kā arī atļaujas ar norādi par atsevišķiem darbības virzieniem piešķir un atsauc Finanšu ministrija.
3. Budžeta iestādēm ziedojumu saņemšana atļauta šo noteikumu 23., 24. un 25.punktā noteiktajā kārtībā.
4. Finanšu ministrija organizācijai atļauju izsniedz rakstiski. Atļauja tiek reģistrēta, piešķirot tai kārtas numuru izsniegšanas secībā.
5. Atļauju izsniedz kārtējam taksācijas gadam ar tiesībām pagarināt tās derīguma termiņu nākamajam taksācijas gadam, ja ir izpildītas šo noteikumu 17.punktā minētās prasības.
6. Atzīmi uz atļaujas par tās derīguma termiņa pagarināšanu atbilstoši Finanšu ministrijas lēmumam izdara Valsts ieņēmumu dienesta nodaļa pēc tam, kad saņemta attiecīgās organizācijas finansiālās darbības deklarācija un šo noteikumu 7.7.apakšpunktā minētās publikācijas kopija.
7. Finanšu ministrija jautājumu par atļaujas piešķiršanu attiecīgajai organizācijai izskata, ja līdz taksācijas gada 1.novembrim Finanšu ministrijā ir iesniegti šādi dokumenti:
 - 7.1. pieteikums, kurā norādīta kredītiestāde un konta numurs bezskaidras naudas ziedojumiem;
 - 7.2. notariāli apliecināta reģistrācijas apliecības kopija. Ja, iesniedzot dokumentus, tiek uzrādīts reģistrācijas apliecības oriģināls, - reģistrācijas apliecības kopija;
 - 7.3. notariāli apliecināts statūtu (nolikuma vai satversmes) noraksts;
 - 7.4. kopsapulces, kongresa vai konferences protokola vai cita dokumenta kopija, kurā sniegtas ziņas par organizācijas dibinātājiem, ja statūtos (nolikumā vai satversmē) nav ietvertas šādas ziņas;
 - 7.5. finansiālās darbības deklarācija par pirmstaksācijas gadu;
 - 7.6. pārskats par pirmstaksācijas gadā saņemto ziedojumu apmēru, ziedotājiem un ziedojumu izlietojumu;
 - 7.7. šo noteikumu 7.6.apakšpunktā minētā pārskata publikācijas kopija ar norādi, kad tas publicēts oficiālajā preses izdevumā "Latvijas Vēstnesis" vai citā republikas laikrakstā;

7.8. ieteikuma vēstule (pēc Finanšu ministrijas pieprasījuma) no valsts pārvaldes institūcijas, kura pārzina attiecīgo darbības jomu, ja organizācija ir reģistrēta taksācijas gadā vai ja pirmstaksācijas gadā veiktā darbība neatspoguļojas organizācijas iesniegtajos šo noteikumu 7.5. un 7.6.apakšpunktā minētajos dokumentos, kā arī ja šie dokumenti nesniedz skaidru priekšstatu par organizācijas darbības atbilstību statūtos (nolikumā vai satversmē) norādītajiem mērķiem un uzdevumiem.

8. Reliģiskajām organizācijām šo noteikumu 7.5. un 7.6.apakšpunktā minētie dokumenti jāiesniedz kārtībā, kāda noteikta sabiedrisko organizāciju un to apvienību finansiālās darbības deklarācijas iesniegšanai.

9. Finanšu ministrija pieteikumu par atļaujas piešķiršanu taksācijas gadam pieņem, ja organizācija ir reģistrēta Tieslietu ministrijas reģistru iestādē līdz taksācijas gada 1.septembrim.

10. Organizācija, kuras statūtos (nolikumā vai satversmē) pirmstaksācijas gadā nav izdarīti grozījumi, vienlaikus ar pieteikumu atļaujas derīguma termiņa pagarināšanai kārtējam taksācijas gadam, norādot šo noteikumu 7.1.apakšpunktā minētos rekvizītus, Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļā, kurā tā reģistrēta kā nodokļu maksātāja, iesniedz šo noteikumu 7.5., 7.6., 7.7. un 7.8. apakšpunktā minētos dokumentus.

11. Organizācija, kuras statūtos (nolikumā vai satversmē) pirmstaksācijas gadā ir izdarīti grozījumi, vienlaikus ar pieteikumu atļaujas derīguma termiņa pagarināšanai kārtējam taksācijas gadam šo noteikumu 7.3.apakšpunktā minētā dokumenta vietā Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļā, kurā tā reģistrēta kā nodokļu maksātāja, iesniedz notariāli apliecinātu Tieslietu ministrijas reģistru iestādē reģistrēto statūtu (nolikuma vai satversmes) grozījumu norakstu vai statūtu (nolikuma vai satversmes) norakstu, kas ietver visus pirmstaksācijas gadā izdarītos grozījumus. Šajā gadījumā nav jāiesniedz šo noteikumu 7.2. un 7.4.apakšpunktā minētie dokumenti.

12. Organizācija, kura Tieslietu ministrijas reģistru iestādē reģistrēta šo noteikumu 9.punktā norādītajā termiņā, pretendējot uz atļaujas saņemšanu kārtējam taksācijas gadam, šo noteikumu 7.5.apakšpunktā minētā dokumenta vietā iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļas izziņu par organizācijas stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē. Šajā gadījumā nav jāiesniedz šo noteikumu 7.6. un 7.7.apakšpunktā minētie dokumenti.

13. Ja atļauja tiek nozaudēta, organizācija Finanšu ministrijā iesniedz iesniegumu atļaujas dublikāta saņemšanai.

14. Organizācijai, kurai ir izsniegta šo noteikumu 2.punktā minētā atļauja ar norādi par atsevišķiem darbības virzieniem, ir tiesības saņemt tikai mērķziedojumus.

15. Organizācija par ziedojumiem, kas saņemti mantas vai pakalpojumu veidā, - dāvanām - sastāda pieņemšanas aktu, kurā norādīts ziedoto mantu vai pakalpojumu daudzums un kvalitatīvie rādītāji, kā arī ziedojumu vērtība naudas izteiksmē, un iegrāmato šīs materiālās vērtības atbilstoši grāmatvedības uzskaites prasībām.

16. Ziedojumi skaidrā naudā jāiemaksā un bezskaidras naudas ziedojumi jāieskaita tikai tajā bankas kontā, kas norādīts pieteikumā.

17. Jautājumu par atļaujas derīguma termiņa pagarināšanu Finanšu ministrija izlemj, ņemot vērā, vai:

17.1. finansiālās darbības deklarāciju sabiedriskās organizācijas ir iesniegušas likumā "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām" noteiktajā termiņā un reliģiskās organizācijas - Reliģisko organizāciju likumā noteiktajā termiņā;

17.2. šo noteikumu 7.6.apakšpunktā minētais pārskats ir publicēts likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 20.panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā;

17.3. šo noteikumu 11.punktā minētie dokumenti ir iesniegti 17.1.apakšpunktā minētajos likumos noteiktajos termiņos;

17.4. organizācijas mērķi un darbības virzieni nav grozīti tā, ka tie vairs neatbilst likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 20.panta pirmajā daļā minētajām darbības jomām;

17.5. atļaujas derīguma termiņa pagarināšanu (pēc Finanšu ministrijas pieprasījuma) atbalsta tā valsts pārvaldes institūcija, kura pārzina attiecīgo darbības jomu, ja pirmstaksācijas gadā veiktā darbība neatspoguļojas organizācijas iesniegtajos šo noteikumu 7.5. un 7.6.apakšpunktā minētajos dokumentos, kā arī ja šie dokumenti nesniedz skaidru priekšstatu par organizācijas darbības atbilstību statūtos (nolikumā vai satversmē) norādītajiem mērķiem un uzdevumiem;

17.6. ir saņemts Valsts ieņēmumu dienesta atzinums par ziedoto līdzekļu izmantošanu organizācijas statūtos (nolikumā vai satversmē) paredzētajiem mērķiem, kā arī ir konstatēta atbilstība starp faktisko ziedojumu izlietojumu un publicēto informāciju par to izlietošanu;

17.7. ir konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi, piemēram, netiek laikus maksāti nodokļi.

18. Lēmumu par atļaujas derīguma termiņa pagarināšanu attiecīgajai organizācijai vai atteikumu atļaujas derīguma termiņu pagarināt Finanšu ministrija 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta tai Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļai, kurā organizācija reģistrēta kā nodokļu maksātāja. Pamatojoties uz Finanšu ministrijas lēmumu, Valsts ieņēmumu dienesta nodaļa trīs dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas izdara atzīmi uz organizācijai izsniegtās atļaujas par tās nederīgumu vai derīguma termiņa pagarinājumu.

19. Organizācijai izsniegtā atļauja tiek anulēta bez tiesībām saņemt atļauju no jauna, ja ir pārkāptas šo noteikumu 17.4. un 17.6.apakšpunktā minētās prasības vai konstatēti 17.7.apakšpunktā minētie pārkāpumi.

20. Lēmumu par atļaujas anulēšanu attiecīgajai organizācijai Finanšu ministrija 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta tai Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļai, kurā organizācija reģistrēta kā nodokļu maksātāja. Pamatojoties uz Finanšu ministrijas lēmumu, Valsts ieņēmumu dienesta nodaļa trīs dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas anulē attiecīgajai organizācijai izsniegto atļauju.

21. Organizācija, kurai atļaujas derīguma termiņš nav pagarināts tādēļ, ka netiek pildītas šo noteikumu 17.1., 17.2. un 17.3.apakšpunktā minētās prasības, to var atjaunot nākamajā taksācijas gadā pēc atļaujas atsaukšanas (atļaujas derīguma termiņa nepagarināšanas). Lai atjaunotu atļauju, organizācija Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļai, kurā tā reģistrēta kā nodokļu maksātāja, iesniedz šo noteikumu 7.1., 7.5., 7.6. un 7.7.apakšpunktā minētos dokumentus. Šo noteikumu 7.5., 7.6. un 7.7.apakšpunktā minētie dokumenti jāiesniedz gan par taksācijas gadu, kurā atļauja tika atsaukta (atļaujas derīguma termiņš nepagarināts), gan par pirmstaksācijas gadu.

22. To organizāciju sarakstus, kurām ir piešķirta vai anulēta atļauja, Finanšu ministrija līdz taksācijas gada 31.decembrim publicē oficiālajā preses izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

23. Naudā saņemto ziedojumu uzskaites un izlietojuma kārtību budžeta iestādēs regulē Ministru kabineta 1995.gada 28.novembra noteikumi nr.375 "Noteikumi par speciālo budžetu".

24. Par ziedojumiem, kas saņemti mantas vai pakalpojumu veidā, - dāvanām - budžeta iestādes sastāda pieņemšanas aktu, kurā norādīts ziedoto mantu vai pakalpojumu daudzums un kvalitatīvie rādītāji, kā arī ziedojumu vērtība naudas izteiksmē, un iegrāmato šīs materiālās vērtības atbilstoši grāmatvedības uzskaites prasībām.

25. Ne vēlāk kā taksācijas gadam sekojošā gada 1.martā budžeta iestādes iesniedz Valsts kasei pārskatu par saņemto ziedojumu apmēru, ziedotājiem un ziedojumu izlietojumu (pielikums), kā arī publicē pārskatu par pirmstaksācijas gadā saņemto ziedojumu summām un to izlietojumu likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 20.panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā.

26. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 1995.gada 31.marta noteikumus nr.70 "Noteikumi par kārtību, kādā sabiedriskajām organizācijām (fondiem) un budžeta iestādēm tiek piešķirtas vai atsauktas atļaujas saņemt ziedojumus, ziedotājiem saņemot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumus" (Latvijas Vēstnesis, 1995, 51.nr.).

Ministru prezidenta vietā -
Ministru prezidenta biedrs
Finansu ministrs

Z.Čevers
A.G.Kreituss

(budžeta iestādes nosaukums un adrese)

(valsts vai pašvaldību pārvaldes institūcijas nosaukums,
 kuras pārraudzībā atrodas šī budžeta iestāde)

Pārskats par saņemto ziedojumu apmēru, ziedotājiem un ziedojumu
 izlietojumu

I. Naudā saņemtie ziedojumi

	Rindas kods	Saņemtie ziedojumi	
		summa latos	tai skaitā summa valūtā (norādīt latos)
Atlikums uz 01.01.199__.	000		
Ziedojumi no juridiskajām personām	01		
no sabiedrībām ar ierobežotu atbildību	011		
no akciju sabiedrībām	012		
no individuālajiem uzņēmumiem	013		
no citiem privātajiem uzņēmumiem	014		
Ziedojumi no fiziskajām personām	02		
Ziedojumi no valsts un pašvaldību uzņēmumiem	03		
no valsts uzņēmumiem	031		
no pašvaldību uzņēmumiem	032		
Ziedojumi no ārvalstu juridiskajām un fiziskajām personām	04		
Kopējā saņemto ziedojumu summa	001		

II. Mantas vai pakalpojumu veidā (dāvanās) saņemtie ziedojumi

	Rindas kods	Vērtība naudas izteiksmē latos	Ziedoto mantu vai pakalpoju- mu (dāva- nas) no- saukums un rak- sturs	Ziedoto mantu vai pakalpo- jumu (dāvanas) daudzums
	1	2	3	4
Atlikums ziedojumu vērtībai naudas izteiksmē uz 01.01.199__.	000			
Ziedojumi no juridiskajām personām	01			
no sabiedrībām ar ierobežotu atbildību	011			

no akciju sabiedrībām 012
 no individuālajiem
 uzņēmumiem 013
 no citiem privātajiem
 uzņēmumiem 014
 Ziedojumi no fiziskajām personām 02
 Ziedojumi no valsts un
 pašvaldību uzņēmumiem 03
 no valsts uzņēmumiem 031
 no pašvaldību uzņēmumiem 032

**Ziedojumi no ārvalstu
 juridiskajām un fiziskajām
 personām 04**

Kopējā saņemto ziedojumu summa 001
 III. Naudā saņemto ziedojumu izlietojums

```

=====
                                Rindas kods          Ziedojumu izlietojums
                                -----
                                summa      tai skaitā
                                latos      summa valūtā
                                           (norādīt
                                           latos)
=====
  
```

```

=====
Kopējā izlietoto ziedojumu summa          001
Vispārīgie ziedojumi, to konkrētais      05
izlietojums
1.                                         051
2.                                         052
3.                                         053
Mērķziedojumi                             06
1. Programma "....."                   061
2. Programma "....."                   062
  
```

IV. Mantas vai pakalpojumu veidā (dāvanās) saņemto ziedojumu izlietojums

```

=====
Kādiem mērķiem      Rindas      Ziedojuma      Ziedoto mantu vai      Ziedoto mantu
izlietoti mantas    kods        vērtība        pakalpojumu            vai pakalpo-
vai pakalpojumu     naudas     (dāvanas)     jumu                    jumu
veidā (dāvanās)    izteiksmē nosaukums un      (dāvanas)
saņemtie ziedojumi latos       raksturs        daudzums
=====
  
```

```

Kopējā izlietoto          07
ziedojumu vērtība
naudas izteiksmē
  
```

Finansu ministrs

A.G.Kreituss

(ZIŅOTĀJS, 14.01.1993, nr.1)

Latvijas Republika Augstākā Padome
likums pieņemts 15.12.1992

Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām

----- Piezīmes -----

Ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 1997.gada 17.decembrim.

Grozījumi: 06.04.93. likums (Ziņotājs, nr.16/17)
11.05.93. likums (Ziņotājs, nr.20/21)
11.11.93. likums (L.V., 17.nov., nr.108
Ziņotājs, nr.34)
05.04.95. likums (L.V., 20.apr., nr.61;
Ziņotājs, nr.10)
16.10.97. likums (L.V., 31.okt., nr.286;
Ziņotājs, 1997, nr.23)
11.12.97. likums (L.V., 17.dec., nr.331/332;
Ziņotājs, 1998, nr.2)

Sabiedriskajām organizācijām, kuras, ievērojot likuma "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām" 32.1 panta noteikumus, pirms šā likuma spēkā stāšanās ir pieņēmušas lēmumu par attiecīgās sabiedriskās organizācijas pārveidošanu par politisko organizāciju (partiju) un ir iesniegušas Tieslietu ministrijā reģistrācijai nepieciešamos dokumentus, nav atkārtoti jāpieņem lēmums par sabiedriskās organizācijas pārveidošanu par politisko organizāciju (partiju).

/11.12.97. likuma "Pārejas noteikums"/

Pirmā sadaļa.

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas,
reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas pamatnoteikumi
I. Vispārīgie noteikumi

1.pants. Sabiedriskās organizācijas jēdziens

Sabiedrisko organizāciju var dibināt desmit vai vairākas personas, savstarpēji apvienojoties, lai kopīgā darbībā un uz līdztiesības pamatiem likumu un statūtu ietvaros sasniegtu mērķi, kuram nav peļņas iegūšanas nolūka un rakstura. Ja tas nav aizliegts ar likumu, sabiedriskajās organizācijās var apvienoties arī juridiskās personas. Šādā gadījumā vienā sabiedriskajā organizācijā par biedriem var būt kā fiziskās, tā juridiskās personas. Valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas (iestādes) sabiedriskajās organizācijās var apvienoties tikai gadījumos, kas paredzēti likumos vai uz to pamata pieņemtajos normatīvajos aktos. Valsts uzņēmumi sabiedriskajās organizācijās apvienojas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, bet pašvaldību uzņēmumi - kārtībā, kādu noteikusi attiecīgā pašvaldība.
<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. un 05.04.95. likumiem.

2.pants. Sabiedrisko organizāciju apvienības jēdziens

Sabiedrisko organizāciju apvienību dibina divas vai vairākas sabiedriskās organizācijas, savstarpēji apvienojoties un izveidojot kopīgu vadības institūciju darbības saskaņošanai.

3.pants. Likumi par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas pamatnoteikumus nosaka šā likuma pirmā sadaļa un citi likumi, kā arī uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

Atsevišķu sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas papildnoteikumus, kā arī atšķirīgus reglamentācijas noteikumus nosaka šā likuma otrā sadaļa.

Šā likuma noteikumi neattiecas uz arodbiedrībām, reliģiskajām un citām organizācijām, kuru darbībai nav peļņas iegūšanas nolūka un rakstura un kuru darbību regulē citi likumi.

II. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšana

4.pants. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas

priekšnoteikumi

Lai dibinātu sabiedrisko organizāciju vai sabiedrisko organizāciju apvienību, ir jāsasauca kopsapulce, kongress vai konference, kurā personām, kas apvienojas sabiedriskajā organizācijā vai sabiedrisko organizāciju apvienībā, jāpieņem lēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības dibināšanu un tās statūti, jāievēlē pastāvīgi funkcionējoša vadības institūcija vai vadītājs, kā arī saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcija. Dibinot sabiedrisko organizāciju apvienību, katrai sabiedriskajai organizācijai, kas piedalās tās dibināšanā, savos statūtos paredzētajā kārtībā jāpieņem lēmums par piedalīšanos sabiedrisko organizāciju apvienības dibināšanā.

Latvijā var izveidot ārvalstīs dibinātu un darbojošos sabiedrisko organizāciju Latvijas nodaļas, ja šo organizāciju un apvienību darbības mērķis, raksturs un statūti nav pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmi un likumiem. Uz tām attiecas šajā un citos Latvijas Republikas likumos paredzētie reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas noteikumi.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

5.pants. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību vadība

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību vadītāji var būt tikai pilngadīgas personas. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību koleģiālās vadības institūcijās, kā arī saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijās var būt tikai pilngadīgas personas.

6.pants. Sabiedrisko organizāciju biedri

Par sabiedriskās organizācijas biedru var būt jebkura 16 gadu vecumu sasniegusi persona, kura sabiedriskajā organizācijā ir iestājusies individuāli, ievērojot statūtu noteikumus.

Personas, kuras ir jaunākas par 16 gadiem, stājoties sabiedriskajās organizācijās, iesniedz vecāku vai aizbildņu parakstītu atļauju.

Ja sabiedrisko organizāciju dibina vai par tās biedriem kļūst juridiskās personas, tām savos statūtos noteiktajā kārtībā ir jāpilnvaro pārstāvji - fiziskās personas piedalīties attiecīgās sabiedriskās organizācijas dibināšanas kopsapulcē, kongresā vai konferencē un - ievēlēšanas gadījumā - vadības un finansiālās darbības revīzijas institūcijās.

Ja par sabiedriskās organizācijas biedru kļuvusi juridiskā persona, tās darbinieki kļūst par attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedriem tikai tad, ja viņi ir individuāli iestājušies šajā sabiedriskajā organizācijā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. un 05.04.95. likumiem.*

7.pants. Sabiedrisko organizāciju biedru tiesības

Sabiedrisko organizāciju biedriem neatkarīgi no tā, vai šie biedri ir juridiskās vai fiziskās personas, ir vienādas tiesības pat tad, ja statūtos noteikta atšķirīga biedru

nauda un iestāšanās nauda. Sabiedriskās organizācijas var noteikt biedra kandidāta statusu, kas paredz ierobežotu biedra tiesību un pienākumu apjomu.

Sabiedrisko organizāciju biedriem ir tiesības jebkurā laikā izstāties no sabiedriskās organizācijas, par to rakstveidā paziņojot sabiedriskās organizācijas pastāvīgi funkcionējošajai vadības institūcijai vai vadītājam.

Izstājoties biedru nauda un iestāšanās nauda netiek atmaksāta.

Nesamaksāto iestāšanās naudu vai biedru naudu nevar piedzīt tiesas ceļā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. un 05.04.95.likumiem.*

8.pants. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību statūti

Statūtos jānorāda sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības:

- 1) darbības mērķi, uzdevumi un metodes;
- 2) nosaukums un tā saīsinājums, simbolika, darbības teritorija un pastāvīgi funkcionējošās vadības institūcijas vai vadītāja atrašanās vieta;
- 3) pastāvīgi funkcionējošās vadības institūcijas, kā arī saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūve, sastāvs, ievēlēšanas kārtība, kompetence, lēmumu pieņemšanas kārtība un pilnvaru termiņi;
- 4) tiesiskās attiecības ar teritoriālajām un citām struktūrvienībām;
- 5) biedru uzņemšanas un izslēgšanas noteikumi;
- 6) biedru tiesības un pienākumi;
- 7) institūcija vai amatpersona, kura ir tiesīga pieņemt lēmumus par kustamā un nekustamā īpašuma iegūšanu un atsavināšanu;
- 8) finanšu līdzekļu iegūšanas un izlietošanas kārtība;
- 9) pašlikvidēšanās kārtība;
- 10) mantas un finanšu līdzekļu izlietošanas kārtība, ja sabiedriskā organizācija vai sabiedrisko organizāciju apvienība tiek likvidēta ar kopsapulces, kongresa vai konferences lēmumu;
- 11) citi noteikumi, kas vēl būtu nepieciešami sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbībai.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.*

9.pants. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību nosaukums un

simbolika

Sabiedrisko organizāciju vai to apvienību nosaukumam, nosaukuma saīsinājumam un simbolikai ir nepārprotami jāatšķiras no valsts iestāžu, uzņēmējsabiedrību (uzņēmumu) un Latvijā agrāk reģistrētu (neatkarīgi no darbības turpināšanas) sabiedrisko organizāciju un to apvienību nosaukuma, nosaukuma saīsinājuma un simbolikas.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.93. likumu, 05.04.95. likumu un 16.10.97. likumu, kas stās spēkā no 01.11.97.*

III. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību reģistrācija

10.pants. Reģistrācijas pieteikums

Sabiedriskās organizācijas un to apvienības, izņemot politiskās organizācijas (partijas) un to apvienības, reģistrē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs, kurš kārtō sabiedrisko organizāciju un to apvienību reģistru. Politiskās organizācijas (partijas) un to apvienības reģistrē Tieslietu ministrija.

Reģistrācijas pieteikums jāiesniedz ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības dibināšanas kopsapulcē, kongresā vai konferencē ir pieņemts lēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības dibināšanu, apstiprināti statūti

un ievēlētas vadības institūcijas, kā arī saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas.

Reģistrācijas pieteikumam jāpievieno:

- 1) statūti;
- 2) izraksts no kopsapulces, kongresa vai konferences protokola vai cita dokumenta par organizācijas dibināšanu;
- 3) dokuments par valsts nodevas nomaksu;
- 4) izraksts no kopsapulces, kongresa vai konferences protokola par pilnvaru piešķiršanu trim vadības locekļiem pārstāvēt sabiedrisko organizāciju vai sabiedrisko organizāciju apvienību reģistrācijas procesā;
- 5) sabiedrisko organizāciju apvienības reģistrācijai - arī katras minētajā apvienībā ietilpstošās sabiedriskās organizācijas lēmums, kas pieņemts tās statūtos paredzētajā kārtībā, par attiecīgo sabiedrisko organizāciju apvienības dibināšanu.

Pieteikumu un statūtus paraksta sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pilnvarotie vadības locekļi.

Ārvalstīs dibinātu un darbošos sabiedrisko organizāciju Latvijas nodaļas reģistrācijas pieteikumam pievieno arī attiecīgās sabiedriskās organizācijas statūtus un rakstveida pierādījumu tam, ka šī ārvalsts organizācija atzīst Latvijā izveidoto nodaļu par savu struktūrvienību.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

11.pants. Reģistrācija

Lēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības reģistrāciju, reģistrācijas atlikšanu vai reģistrācijas atteikumu attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram vai tieslietu ministram jāpieņem mēneša laikā no reģistrācijas pieteikuma saņemšanas dienas.

Ja sabiedrisko organizāciju vai sabiedrisko organizāciju apvienību reģistrē, vienam no pilnvarotajiem vadības locekļiem izsniedz vai nosūta pa pastu reģistrācijas apliecību.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

12.pants. Reģistrācijas atlikšana

Reģistrāciju var atlikt uz laiku līdz trim mēnešiem:

- 1) ja ir pārkāpta šajā likumā noteiktā sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas kārtība;
- 2) ja statūtos nav ievēroti šā likuma 8. un 9.panta noteikumi.

Lēmumā par reģistrācijas atlikšanu jānorāda iemesli, kuru dēļ sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības reģistrācija tiek atlikta.

Lēmums ne vēlāk kā trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas jāizsniedz vai jānosūta pa pastu vienam no sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pilnvarotajiem vadības locekļiem.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95. likumu.*

13.pants. Reģistrācijas atteikums

Sabiedriskās organizācijas un to apvienības netiek reģistrētas:

- 1) ja iesniegtie statūti vai atsevišķu personu vai personu grupas darbība sabiedriskās organizācijas veidošanas procesā liecina, ka tās mērķi vai darbība ir pretrunā ar Satversmi, šo likumu un citiem likumiem vai ar Latvijas Republikas ratificētajām konvencijām vai starptautiskajiem līgumiem;
- 2) ja to nosaukums, nosaukuma saīsinājums vai simbolika sakrīt vai ir līdzīga ar tādu sabiedrisko organizāciju vai sabiedrisko organizāciju apvienību nosaukumu,

nosaukuma saīsinājumu vai simboliku, kuru darbība ir izbeigta ar likumu, Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumu vai tiesas nolēmumu;

3) ja tās lieto Latvijas okupācijas perioda komunistisko vai nacionālsociālistisko vai arī PSRS vai Latvijas PSR valsts simboliku;

4) *Izslēgts ar 05.04.95.likumu.*

Lēmumā par reģistrācijas atteikumu jānorāda iemesli, kuru dēļ sabiedriskā organizācija vai sabiedrisko organizāciju apvienība netiek reģistrēta.

Lēmums ne vēlāk kā trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas jāizsniedz vai jānosūta pa pastu vienam no sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pilnvarotajiem vadības locekļiem.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.93. un 05.04.95. likumiem.*

14.pants. Lēmuma pārsūdzēšana

Lēmumu par reģistrācijas atlikšanu vai reģistrācijas atteikumu var pārsūdzēt tiesā desmit dienu laikā pēc tā saņemšanas.

Sūdzību paraksta sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pilnvarotie vadības locekļi un to iesniedz tā rajona (pilsētas) tiesai, kur atrodas attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs vai Tieslietu ministrija.

<*> - *1997.gada 16.oktobra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

15.pants. Reģistrācijas tiesiskās sekas

Ar dienu, kad sabiedriskā organizācija vai sabiedrisko organizāciju apvienība reģistrēta, tā iegūst juridiskās personas tiesības.

Ar reģistrācijas dienu sabiedriskās organizācijas un to apvienības var uzsākt likumos un savos statūtos paredzēto darbību.

IV. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību darbība

16.pants. Publiskā darbība

Sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām, lai sasniegtu statūtos paredzētos mērķus, ir tiesības veikt publisku darbību, kas nav pretrunā ar spēkā esošajiem likumdošanas aktiem.

Šajā nolūkā tās var:

- 1) brīvi izplatīt informāciju par savu darbību;
- 2) izveidot savus preses izdevumus un citus masu informācijas līdzekļus;
- 3) organizēt mītiņus, demonstrācijas, ielu gājienus un sapulces publiskās vietās;
- 4) uzturēt sakarus ar citu valstu sabiedriskajām organizācijām;
- 5) veikt citu publisko darbību.

Sabiedriskās organizācijas un to apvienības likumos vai Ministru kabineta noteikumos paredzētajos gadījumos var kļūt par publisko tiesību subjektu un pildīt atsevišķas valsts funkcijas.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.*

17.pants. Aizliegums veidot bruņotas vai militarizētas vienības

Sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām ir aizliegts apbruņot savus biedrus, organizēt tiem militāras mācības un veidot militarizētas vienības.

Sabiedrisko organizāciju biedri militāros formās tērpus var valkāt vienīgi tad, ja attiecīgā organizācija ir saņēmusi tieslietu ministra atļauju.

18.pants. Uzņēmējdarbība un cita saimnieciskā darbība

Lai sabiedriskās organizācijas un to apvienības varētu pildīt savus uzdevumus un sasniegt statūtos paredzētos mērķus, tām likumos noteiktajā kārtībā ir tiesības:

1) iegūt kustamo un nekustamo īpašumu;
2) veikt uzņēmējdarbību un citu saimniecisko darbību, dibināt uzņēmējsabiedrības (uzņēmumus), iegādāties daļas vai akcijas uzņēmējsabiedrībās (uzņēmumos).
Ja sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības ieņēmumi no uzņēmējdarbības vai citas saimnieciskās darbības kalendāra gada laikā 200 reizes pārsniedz minimālo mēnešalgu, kuru Ministru kabinets noteicis attiecīgajam laika posmam, vai uzņēmējdarbībā pastāvīgi ir nodarbināti vairāk nekā pieci sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības algoti darbinieki, tai Latvijas Republikas 1990.gada 26.septembra likumā "Par uzņēmējdarbību" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 42.nr., 1991, 27./28.nr., 1992, 22./23.nr.) noteiktajā kārtībā jādibina uzņēmējsabiedrība (uzņēmums), kas jāreģistrē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā.

Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības tiesiskās un finansiālās attiecības ar izveidotajām uzņēmējsabiedrībām (uzņēmumiem) nosaka likumi, sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības un uzņēmējsabiedrības (uzņēmuma) statūti vai līgums.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

19.pants. Uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības

ierobežojumi

Uzņēmējdarbības vai citas saimnieciskās darbības rezultātā gūtā peļņa izlietojama sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības statūtos paredzētajiem mērķiem, un to nedrīkst sadalīt sabiedriskās organizācijas biedriem. Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pašlikvidēšanās gadījumā mantu un finanšu līdzekļus nedrīkst sadalīt sabiedriskās organizācijas biedriem.

20.pants. Finanšu līdzekļi

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību finanšu līdzekļus veido:

- 1) biedru nauda;
- 2) fizisko un juridisko personu ziedojumi;
- 3) ienākumi no uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības;
- 4) citi ienākumi no finansēšanas avotiem, kas nav aizliegti ar likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

Pašvaldībām un valsts vai pašvaldību uzņēmumiem ir aizliegts finansēt jebkādu sabiedrisko organizāciju politisko darbību. Pašvaldības un valsts vai pašvaldību uzņēmumi var finansēt tikai sabiedrisko organizāciju vai to apvienību mērķprogrammu (izņemot politisku mērķprogrammu) realizāciju. Šos finanšu līdzekļus nevar izlietot sabiedrisko organizāciju vai to apvienību štata darbinieku algošanai.

Sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām aizliegts ņemt nodevas, kā arī citus juridiskajām vai fiziskajām personām obligātus maksājumus, izņemot biedru naudu un iestāšanās naudu. Ja sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām ar likumiem vai Ministru kabineta pieņemtajiem normatīvajiem aktiem deleģēta valstisku funkciju veikšana, maksu par šo funkciju izpildi nosaka Ministru kabinets vai - tā pilnvarojumā - attiecīgā ministrija.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. un 05.04.95. likumiem.

21.pants. Sabiedrisko organizāciju darbības atklātums

Katru gadu ne vēlāk kā līdz 31.martam sabiedriskās organizācijas un to apvienības Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā kārtībā iesniedz pārskatu par iepriekšējā gada ienākumiem un izdevumiem. Ar šo pārskatu var iepazīties jebkurš attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedrs, kā arī masu informācijas līdzekļu žurnālisti. Sabiedrisko organizāciju institūciju sēdēs var būt klāt jebkurš attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedrs. Klātesošo biedru tiesības un pienākumus nosaka statūti. Masu informācijas līdzekļu žurnālisti var būt klāt sabiedrisko organizāciju augstāko lēmēj institūciju - kopsapulču, kongresu un konferenču sēdēs. Sabiedrisko organizāciju biedri un masu informācijas līdzekļu žurnālisti var iepazīties ar sabiedrisko organizāciju un to amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 04.05.95.

22.pants. Nodokļi

Sabiedriskās organizācijas un to apvienības maksā nodokļus likumos noteiktajā kārtībā un apmēros.

23.pants. Uzņēmējdarbības, citas saimnieciskās un finansiālās darbības revīzija

Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības uzņēmējdarbību, citu saimniecisko un finansiālo darbību ne retāk kā reizi gadā pārbauda un tās grāmatvedību revidē sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības revīzijas institūcija.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

V. Sabiedrisko organizāciju un to apvienību darbības uzraudzība un kontrole

24.pants. Darbības uzraudzība un kontrole

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību darbību likumdošanas aktos noteiktās kompetences ietvaros uzrauga un kontrolē valsts institūcijas.

Šo valsts institūciju amatpersonām dienesta pienākumu ietvaros ir jākontrolē, vai sabiedriskās organizācijas un to apvienības ievēro likumus un citus normatīvos aktus un vai to darbība atbilst statūtiem. Tām ir tiesības piedalīties sabiedrisko organizāciju sēdēs, kā arī iepazīties ar attiecīgajiem sabiedrisko organizāciju dokumentiem un likumā noteiktajā kārtībā sodīt vainīgās personas par šā likuma pārkāpšanu.

Citāda iejaukšanās sabiedrisko organizāciju un to apvienību darbībā ir aizliegta.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

25.pants. Uzņēmējdarbības, citas saimnieciskās un finansiālās darbības kontrole

Sabiedrisko organizāciju un to apvienību uzņēmējdarbību, citu saimniecisko un finansiālo darbību savas kompetences ietvaros kontrolē Valsts ieņēmumu dienests.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

26.pants. Brīdinājums par nelikumīgas darbības izbeigšanu

Ja valsts institūcijas konstatē, ka sabiedriskā organizācija (sabiedriskās organizācijas struktūrvienība) vai sabiedrisko organizāciju apvienība neievēro likumus vai citus normatīvos aktus, tās rakstveidā brīdina attiecīgās sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pastāvīgi funkcionējošo vadības institūciju vai vadītāju un pieprasa izbeigt nelikumīgo darbību.

Ja likumus vai citus normatīvos aktus neievēro sabiedriskās organizācijas teritoriālā struktūrvienība, brīdinājums nosūtāms attiecīgajai teritoriālajai struktūrvienībai un

sabiedriskās organizācijas pastāvīgi funkcionējošajai vadības institūcijai vai vadītājam.

27.pants. Sūdzības par sabiedrisko organizāciju nelikumīgu vai

statūtiem neatbilstošu darbību

Sūdzības par sabiedrisko organizāciju nelikumīgu dibināšanu, kā arī nelikumīgu vai statūtiem neatbilstošu darbību, likvidāciju vai reorganizāciju izskata tiesa pēc attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedru pieprasījuma vai tieslietu ministra iesnieguma. Ja tiesa, izskatot šo sūdzību, konstatē likumu vai statūtu pārkāpumus, tā var:

- 1) atcelt nelikumīgos vai statūtiem neatbilstošos sabiedriskās organizācijas institūcijas vai amatpersonas lēmumus;
- 2) atcelt amatpersonas vai institūcijas, kuru ievēlēšana neatbilst statūtiem;
- 3) uzdot sabiedriskajai organizācijai novērst citādu nelikumīgu rīcību vai statūtu pārkāpumus.

VI. Sabiedriskās organizācijas pašlikvidācija un reorganizācija

28.pants. Lēmums par sabiedriskās organizācijas pašlikvidāciju

Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbība izbeidzas, ja tās augstākā lēmēj institūcija statūtos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par pašlikvidāciju vai reorganizāciju, apvienojoties ar citu organizāciju, sadaloties vai pievienojoties citai organizācijai.

Lēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pašlikvidāciju vai reorganizāciju triju dienu laikā jāpaziņo attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram vai Tieslietu ministrijai.

<*> - 1997.gada 16.oktobra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 01.11.97.

29.pants. Sabiedriskās organizācijas sadalīšanās

Ja sabiedriskā organizācija sadalās vairākās jaunās sabiedriskajās organizācijās, tās īpašumu un finansu līdzekļus sadala statūtos noteiktajā kārtībā. Ja likvidētās organizācijas statūtos šis jautājums nav reglamentēts vai jaunizveidotās sabiedriskās organizācijas nav panākušas vienošanos, īpašumu un finansu līdzekļus patur tā sabiedriskā organizācija, par kuras izveidošanu likvidācijas kopsapulcē, kongresā vai konferencē ir nobalsojis delegātu vairākums. Šajā gadījumā nevienai no jaunizveidotajām organizācijām nav tiesību paturēt likvidētās sabiedriskās organizācijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku un tām šajā likumā noteiktajā kārtībā jāreģistrējas attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai Tieslietu ministrijā atbilstoši šā likuma 10.panta noteikumiem.

Sabiedriskajai organizācijai sadaloties, jaunizveidotās organizācijas atbild par agrākās sabiedriskās organizācijas saistībām proporcionāli saņemtajai mantas daļai.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.

30.pants. Biedru grupas atdalīšanās no sabiedriskās organizācijas

Ja sabiedriskās organizācijas biedru grupa atdalās (tiek izslēgta) no sabiedriskās organizācijas un nodibina jaunu sabiedrisko organizāciju, tā var saņemt daļu no īpašuma un finansu līdzekļiem, ja šādas tiesības ir paredzētas statūtos vai ja sabiedriskās organizācijas augstākā lēmēj institūcija pieņem lēmumu nodot daļu īpašuma un finansu līdzekļu jaundibinātajai organizācijai. Šajā gadījumā jaundibinātā sabiedriskā organizācija nevar paturēt tās organizācijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku, no kuras atdalījusies (tikusi izslēgta) biedru grupa, un tai

šajā likumā noteiktajā kārtībā jāreģistrējas attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai Tieslietu ministrijā atbilstoši šā likuma 10.panta noteikumiem.
<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

31.pants. Teritoriālās struktūrvienības atdalīšanās no

sabiedriskās organizācijas

Ja no sabiedriskās organizācijas atdalās (tiek izslēgta) teritoriālā struktūrvienība, kurai saskaņā ar statūtiem ir juridiskās personas tiesības, tā zaudē iepriekšējo nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku, bet patur īpašumu un finansu līdzekļus, ko ieguvusi saviem spēkiem, ja sabiedriskās organizācijas statūti paredz šādas tiesības. Šajā gadījumā atdalījusies teritoriālā struktūrvienība uzskatāma par jaundibinātu sabiedrisko organizāciju un tai šajā likumā noteiktajā kārtībā jāreģistrējas attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai Tieslietu ministrijā atbilstoši šā likuma 10.panta noteikumiem.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

32.pants. Sabiedrisko organizāciju apvienošanās

Ja divas vai vairākas sabiedriskās organizācijas apvienojas jaunā sabiedriskajā organizācijā ar citu nosaukumu, jaunizveidotā organizācija šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrējas attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai Tieslietu ministrijā.

Jaunizveidotā sabiedriskā organizācija statūtos norāda, ka tā izveidota reorganizācijas kārtībā, apvienojoties attiecīgajām sabiedriskajām organizācijām, un ka tā ir šo organizāciju tiesību un saistību pārņēmēja.

<*> - *1997.gada 16.oktobra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

32.1 pants. Sabiedriskās organizācijas pārveidošana par politisko

organizāciju (partiju)

Lai sabiedrisko organizāciju pārveidotu par politisko organizāciju (partiju), atbilstoši attiecīgās sabiedriskās organizācijas statūtu prasībām ir jāsasauca šīs sabiedriskās organizācijas augstākā lēmējinstītūcija - kopsapulce, kongress vai konference, kurā tiek pieņemts lēmums par sabiedriskās organizācijas pārveidošanu par politisko organizāciju (partiju). Šādu lēmumu var pieņemt, ja sabiedriskās organizācijas statūtos noteiktajā kārtībā par to nobalso ne mazāk kā 200 attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedri - Latvijas pilsoņi.

Pārveidojot sabiedrisko organizāciju par politisko organizāciju (partiju), ir jāievēro visi šā likuma noteikumi, kas reglamentē politisko organizāciju (partiju) dibināšanu. Pārveidojot sabiedrisko organizāciju par politisko organizāciju (partiju), ir atļauts saglabāt attiecīgās sabiedriskās organizācijas nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku.

Jaunizveidotā politiskā organizācija (partija) savos statūtos norāda, ka tā ir sabiedriskās organizācijas tiesību un saistību pārņēmēja.

<*> - *1997.gada 11.decembra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 31.12.97.*

32.2 pants. Politiskās organizācijas (partijas) pārveidošana par

sabiedrisko organizāciju

Lai politisko organizāciju (partiju) pārveidotu par sabiedrisko organizāciju, atbilstoši attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) statūtu prasībām ir jāsasauca šīs politiskās organizācijas (partijas) augstākā lēmējinstītūcija - kopsapulce, kongress vai

konference, kurā statūtos noteiktajā kārtībā tiek pieņemts lēmums par politiskās organizācijas (partijas) pārveidošanu par sabiedrisko organizāciju.

Pārveidojot politisko organizāciju (partiju) par sabiedrisko organizāciju, ir jāievēro visi šā likuma noteikumi, kas reglamentē sabiedrisko organizāciju dibināšanu.

Pārveidojot politisko organizāciju (partiju) par sabiedrisko organizāciju, ir atļauts saglabāt attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) nosaukumu, nosaukuma saīsinājumu un simboliku.

Jaunizveidotā sabiedriskā organizācija savos statūtos norāda, ka tā ir politiskās organizācijas (partijas) tiesību un saistību pārņēmēja.

<*> - 1997.gada 11.decembra likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 31.12.97.

33.pants. Sabiedriskās organizācijas reģistrācijas anulēšana

Ja sabiedriskajā organizācijā paliek mazāk par likumā noteikto minimālo biedru skaitu, tieslietu ministrs var pieņemt lēmumu par šādas organizācijas reģistrācijas anulēšanu, publicējot to laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu un 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.

33.1 pants. Sabiedrisko organizāciju arhīvu (fondu) dokumentu

saglabāšana

Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības augstākā lēmējinstītūcija lēmumā par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības pašlikvidēšanos vai reorganizāciju nosaka kārtību, kādā sakārtojami un saglabājami sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības arhīvu (fondu) dokumenti.

Sabiedrisko organizāciju vai sabiedrisko organizāciju apvienību arhīvu (fondu) dokumentu iznīcināšana saskaņojama ar Latvijas nacionālā arhīva fonda valsts uzraudzības iestādēm.

<*> - 1993.gada 11.maija likuma redakcijā.

VII. Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības apturēšana un izbeigšana tiesas ceļā

34.pants. Darbības apturēšanas vai izbeigšanas ierosināšana

Sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbību var apturēt vai izbeigt tiesa.

Tiesības ierosināt tiesā jautājumu par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības apturēšanu vai izbeigšanu ir:

- 1) ģenerālprokuroram;
- 2) tieslietu ministram;
- 3) iekšlietu ministram.

Iesniegumu par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības apturēšanu vai izbeigšanu iesniedz tiesai pēc attiecīgās organizācijas pastāvīgi funkcionējošās vadības institūcijas atrašanās vietas.

35.pants. Darbības apturēšana tiesas ceļā

Tiesa var apturēt sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbību uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja sabiedriskā organizācija vai tās struktūrvienība:

1) turpina nelikumīgu darbību pēc tam, kad saņemts brīdinājums par šādas darbības izbeigšanu;

2) gada laikā no dienas, kad tā saņēmusi brīdinājumu par nelikumīgās darbības izbeigšanu, atkārtoti pārkāpj Latvijas Republikas Satversmi, likumus vai citus normatīvos aktus.

Tiesas nolēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības apturēšanu trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas jāpaziņo attiecīgajai sabiedriskajai organizācijai vai sabiedrisko organizāciju apvienībai. Tiesas nolēmumu var pārsūdzēt civilprocesa likumos noteiktajā kārtībā un termiņos.

Pēc nolēmuma stāšanās likumīgā spēkā tas jānosūta attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram vai Tieslietu ministrijai un jāpublicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu un 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

36.pants. Darbības apturēšanas sekas

Ja tiesa aptur sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbību, nolēmumā noteiktajā darbības apturēšanas termiņā sabiedriskajai organizācijai vai sabiedrisko organizāciju apvienībai un tās teritoriālajai struktūrvienībai jāpārtrauc publiskā darbība.

Ja ir apturēta sabiedriskās organizācijas darbība, sabiedrisko organizāciju apvienībai, kuras dalībniece bija attiecīgā organizācija, sava darbība nav jāpārtrauc.

Ja ir apturēta sabiedrisko organizāciju apvienības darbība, tajā ietilpstošajām sabiedriskajām organizācijām sava darbība nav jāpārtrauc.

37.pants. Darbības izbeigšana tiesas ceļā

Tiesa var izbeigt sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbību, ja tā vai tās teritoriālā struktūrvienība neizpilda tiesas nolēmumu par darbības apturēšanu vai pieļauj šādus likumpārkāpumus:

1) izmanto vai aicina Latvijas iedzīvotājus izmantot vardarbīgas rīcības metodes;

2) aicina Latvijas iedzīvotājus vai savus biedrus nepildīt likumus;

3) sludina rasisma vai totalitārisma idejas.

4) ja tā lieto Latvijas okupācijas perioda komunistisko vai nacionālsociālistisko vai arī PSRS vai Latvijas PSR valsts simboliku.

Tiesa, pieņemot nolēmumu par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības izbeigšanu, anulē slēgtās sabiedriskās organizācijas reģistrāciju, kā arī atsavina attiecīgās sabiedriskās organizācijas, tās teritoriālo struktūrvienību un uzņēmējsabiedrību (uzņēmumu) īpašumu par labu valstij. Tiesas nolēmumā nosaka kārtību un to, par kādiem līdzekļiem tiek sakārtoti, saglabāti un nodoti valsts arhīviem glabāšanā slēgtās sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības arhīvu (fondu) dokumenti.

Tiesas nolēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības izbeigšanu trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas jāpaziņo attiecīgajai sabiedriskajai organizācijai vai sabiedrisko organizāciju apvienībai.

Tiesas nolēmumu par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības izbeigšanu var pārsūdzēt civilprocesa likumos noteiktajā kārtībā un termiņos.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.93. un 11.11.93. likumiem.*

38.pants. Tiesas nolēmuma izpildīšana

Tiesas nolēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības izbeigšanu pēc tā stāšanās likumīgā spēkā jānosūta attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram vai Tieslietu ministrijai un jāpublicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Tiesas nolēmumu izpilda tiesu izpildītājs civilprocesa likumos noteiktajā kārtībā.
<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu un 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.

39.pants. Darbības izbeigšanas sekas

Ar dienu, kad stājas likumīgā spēkā tiesas nolēmums par sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības darbības izbeigšanu, slēgtā sabiedriskā organizācija vai sabiedrisko organizāciju apvienība un tās teritoriālās struktūrvienības zaudē visas šajā likumā un citos likumos noteiktās tiesības.

Vienlaikus Latvijas darba likumu kodeksā noteiktajā kārtībā tiek izbeigtas darba attiecības ar visiem slēgtās sabiedriskās organizācijas un tās teritoriālo struktūrvienību darbiniekiem.

Jautājumu par slēgtās sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības nekustamā īpašuma izmantošanu izlemj Ministru kabinets vai tā pilnvarota institūcija.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

VIII. Sabiedrisko organizāciju teritoriālo struktūrvienību izveidošanas, darbības un likvidēšanas noteikumi

40.pants. Teritoriālās struktūrvienības

Sabiedriskās organizācijas ir tiesīgas izveidot savas teritoriālās struktūrvienības. Sabiedriskās organizācijas teritoriālo struktūrvienību izveidošanas kārtību un to tiesiskās, saimnieciskās un finansiālās attiecības ar attiecīgo sabiedrisko organizāciju nosaka sabiedriskās organizācijas statūti.

Sabiedriskās organizācijas teritoriālo struktūrvienību darbības noteikumus nosaka šis likums, citi likumi un uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

41.pants. Paziņojums par teritoriālo struktūrvienību izveidošanu

Par sabiedriskās organizācijas teritoriālās struktūrvienības izveidošanu attiecīgās sabiedriskās organizācijas pastāvīgi funkcionējošā vadības institūcija divu nedēļu laikā paziņo attiecīgi Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram vai Tieslietu ministrijai un attiecīgajai pašvaldībai.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.

42.pants. Teritoriālo struktūrvienību darbība

Par sabiedriskās organizācijas teritoriālo struktūrvienību darbību pilnā mērā atbild attiecīgā sabiedriskā organizācija, ja citos likumos nav noteikts citādi.

Otrā sadaļa.

Atsevišķu sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas papildnoteikumi

IX. Politisko organizāciju (partiju) dibināšanas, reģistrēšanas un

darbības papildnoteikumi

<*> - Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu.

43.pants. Politisko organizāciju (partiju) jēdziens un darbības

pamatmērķi

Politiskās organizācijas (partijas) ir organizācijas, kuras nodibina ne mazāk kā 200 Latvijas pilsoņi, kas sasnieguši 18 gadu vecumu, lai, pamatojoties uz politisko mērķu kopību, veiktu politisko darbību, piedalītos vēlēšanu kampaņā, izvirzītu deputātu kandidātus, vadītu deputātu parlamentāro darbību un ar viņu starpniecību īstenotu savu programmu, kā arī iesaistītos valsts pārvaldes institūciju izveidē.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.97. likumu, kas stājas spēkā no 31.12.97.

44.pants. Likumi par politiskajām organizācijām (partijām)

Politisko organizāciju (partiju) dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas noteikumus nosaka šā likuma 2.-5., 7.-19.pants, 21.panta otrā, trešā un ceturtā daļa, 22.- 42.pants, šī nodaļa, kā arī citi likumi un uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 04.05.95.

45.pants. Politisko organizāciju (partiju) biedri

Par politiskās organizācijas (partijas) biedriem var būt tikai 18 gadu vecumu sasnieguši Latvijas pilsoņi un personas, kas ir reģistrējušās Iedzīvotāju reģistrā vai ir saņēmušas Latvijā pastāvīgās uzturēšanās atļauju un kas politiskajā organizācijā (partijā) iestājušās individuāli, ievērojot statūtu noteikumus.

Latvijā var reģistrēt un var darboties tikai tādas politiskās organizācijas (partijas), kurās ne mazāk kā puse no visiem biedriem ir Latvijas pilsoņi.

Par politiskās organizācijas (partijas) biedriem nevar būt juridiskās personas.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas spēkā no 04.05.95.

46.pants. Dibināšanas papildnoteikumi

Politiskās organizācijas (partijas) dibināšanas kopsapulcē, kongresā vai konferencē ir jāpieņem politiskās organizācijas (partijas) programmas dokumenti.

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

47.pants. Reģistrācijas un darbības papildnoteikumi

Reģistrācijas pieteikumam jāpievieno arī politiskās organizācijas (partijas) programmas dokumenti un ne mazāk kā 200 attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) dibinātāju saraksts. Pretī katra sarakstā iekļautā politiskās organizācijas (partijas) dibinātāja vārdam, uzvārdam un personas kodam ir jābūt viņa parakstam. Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas kārtību reglamentē īpašs likums.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 04.05.95.

48.pants. Statūtu publicēšana

Tieslietu ministrija reģistrētās politiskās organizācijas (partijas) statūtus nodod publicēšanai laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

<*> - Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.

49.pants. Politiskās darbības ierobežojumi

Tiesneši, prokurori, izmeklētāji, kā arī personas, kuras dien iekšlietu, valsts drošības iestādēs vai Aizsardzības spēkos, var piedalīties politisko organizāciju (partiju) darbībā, ja to pieļauj speciālie likumi.

<*> - 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas spēkā no 04.05.95.

X. Atklāto sabiedrisko fondu dibināšanas un darbības papildnoteikumi

50.pants. Atklāto sabiedrisko fondu jēdziens

Atklātie sabiedriskie fondi ir sabiedriskās organizācijas, kuras izveido, lai fizisko un juridisko personu ziedoto naudu, kā arī atklāto sabiedrisko fondu pārējos finansu līdzekļus un mantu izlietotu sabiedrības vajadzībām.

Kārtību, kādā atklāto sabiedrisko fondu finansu līdzekļi un manta tiek izlietota paredzētajiem mērķiem, nosaka katra atklātā sabiedriskā fonda statūti.

Fiziskās vai juridiskās personas var dibināt fondus ar ierobežotu dalībnieku loku.

Šādu fondu izveidošanas, darbības un likvidēšanas noteikumus nosaka īpašs likums.

51.pants. Likumi par atklātajiem sabiedriskajiem fondiem

Atklāto sabiedrisko fondu izveidošanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas pamatnoteikumus nosaka šā likuma 1.- 5. pants, 6. panta trešā daļa, 7. - 42. pants, šī nodaļa un citi likumi, kā arī uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

52.pants. Atklāto sabiedrisko fondu biedri

Par atklāto sabiedrisko fondu biedriem var būt tikai:

- 1) 18 gadu vecumu sasniegušās personas, kuras iestājušās individuāli, ievērojot statūtu noteikumus;
- 2) juridiskās personas, izņemot valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas (iestādes).

53.pants. Atklāto sabiedrisko fondu atbrīvošana no nodokļu

maksāšanas

Atsevišķus atklātos sabiedriskos fondus un to uzņēmēj sabiedrības (uzņēmumus), kā arī ziedotājus šiem fondiem likumdevējs saskaņā ar spēkā esošajiem nodokļu likumdošanas aktiem var pilnīgi vai daļēji atbrīvot no nodokļu maksāšanas. Atklātos sabiedriskos fondus no nodokļu maksāšanas var atbrīvot ne ātrāk kā pēc gada no to reģistrācijas brīža. Šādu lēmumu likumdevējs var pieņemt, ja atklātie sabiedriskie fondi un to uzņēmēj sabiedrības (uzņēmumi) maksimāli mērķtiecīgi izlietojuši finansu līdzekļus un mantu statūtos paredzētajiem uzdevumiem un sabiedrības vajadzībām. Ja nepieciešams finansēt valsts nozīmes sabiedriskos pasākumus, likumdevējs var pieņemt lēmumu par atklātā sabiedriskā fonda atbrīvošanu no nodokļu maksāšanas, neievērojot šajā pantā noteiktos termiņus.

Lēmumu par atklātā sabiedriskā fonda atbrīvošanu no nodokļu maksāšanas uz laika posmu, kas nav ilgāks par gadu, likumdevējs var pieņemt, pamatojoties uz atklātā sabiedriskā fonda iesniegto pārskatu par iepriekšējā gada ienākumiem un izdevumiem, kā arī uz Valsts ieņēmumu dienesta atzinumu par atklātā sabiedriskā fonda un tā uzņēmēj sabiedrību (uzņēmumu) finansiālo darbību iepriekšējā gadā.

Lēmumu par atklātā sabiedriskā fonda un tā uzņēmēj sabiedrību (uzņēmumu) atkārtotu atbrīvošanu no nodokļu maksāšanas pieņem šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.04.95. likumu, kas stājas spēkā no 04.05.95.*

XI. Korporāciju (profesionālo biedrību) dibināšanas un darbības papildnoteikumi

54.pants. Korporāciju (profesionālo biedrību) jēdziens un to

darbības mērķi

Korporācijas (profesionālās biedrības) ir sabiedriskās organizācijas, kurās fiziskās personas apvienojas pēc profesiju principa, lai uz kopēju interešu pamata rūpētos par savu profesionālo izaugsmi un radošo spēju izkopšanu, sekmētu savas profesijas prestiža pieaugumu un vērtīgākās pieredzes apgūšanu.

55.pants. Likumi par korporācijām (profesionālajām biedrībām)

Korporāciju (profesionālo biedrību) dibināšanas, darbības un likvidēšanas noteikumus nosaka šā likuma 1.panta pirmā daļa, 2.-5. pants, 7.- 42. pants, šī nodaļa un citi likumi, kā arī uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

56.pants. Korporāciju (profesionālo biedrību) biedri

Par korporāciju (profesionālo biedrību) biedriem var būt tikai 18 gadu vecumu sasniegušas personas, kuras ieguvušas korporāciju (profesionālo biedrību) statūtos noteikto izglītību un profesionālās kvalifikācijas pakāpi, turklāt korporācijā (profesionālajā biedrībā) uzņemtas individuāli statūtos noteiktajā kārtībā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93.likumu.*

57.pants. Korporāciju (profesionālo biedrību) tiesības

Korporācijām (profesionālajām biedrībām) likumos noteiktajā kārtībā ir tiesības:

- 1) veikt attiecīgās profesijas darbinieku atestāciju un piešķirt viņiem licences profesionālajai darbībai;
- 2) veidot sociālās nodrošināšanas un pabalstu fondus un izmaksāt saviem biedriem papildus valsts pensijām un pabalstiem korporāciju (profesionālo biedrību) statūtos noteiktās pensijas un pabalstus;
- 3) veikt citu darbību statūtos un likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā.

Korporāciju (profesionālo biedrību) biedriem piešķirtās profesionālās kvalifikācijas pakāpes un amatu nosaukumi rada papildu tiesības tikai Latvijas Republikas likumos paredzētajos gadījumos.

XI-1. Profesionālo radošo organizāciju dibināšanas, reģistrēšanas un

darbības papildnoteikumi

<*> - *Nodaļa 1995.gada 5.aprīļa likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 04.05.95.*

57.1 pants. Profesionālo radošo organizāciju jēdziens un darbības

mērķi

Profesionālās radošās organizācijas ir sabiedriskās organizācijas, kurās fiziskās personas apvienojas pēc mākslinieciskās vai zinātniskās jaunrades principa, lai radītu, saglabātu un popularizētu attiecīgās sabiedriskās organizācijas biedru darba rezultātus un veicinātu Latvijas garīgās un materiālās kultūras attīstību.

57.2 pants. Likumi par profesionālajām radošajām organizācijām

Profesionālo radošo organizāciju dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas noteikumus nosaka šā likuma 1.-5., 7.-17.pants, 18.panta pirmā daļa, 19.-42., 57.pants, šī nodaļa, kā arī citi likumi un uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

57.3 pants. Profesionālo radošo organizāciju apvienības

Profesionālo radošo organizāciju apvienība, kurā ir apvienojusies vairāk nekā puse no likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajām profesionālajām radošajām organizācijām, likumos paredzētajos gadījumos var kļūt par publisko tiesību subjektu un pildīt atsevišķas valsts funkcijas.

57.4 pants. Profesionālo radošo organizāciju biedri

Par profesionālās radošās organizācijas biedriem var būt tikai 18 gadu vecumu sasniegušas personas, kuras ieguvušas attiecīgās profesionālās radošās organizācijas statūtos noteikto izglītību un profesionālo kvalifikāciju, sasniegušas noteiktu radošās izaugsmes pakāpi. Statūtos var noteikt arī citas prasības, kādas izvirzāmas attiecīgās radošās organizācijas biedra kandidātam.

57.5 pants. Finansēšanas papildnoteikumi

Profesionālā radošā organizācija un profesionālo radošo organizāciju apvienība pēc reģistrēšanās Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā var reģistrēties arī Kultūras ministrijā, tādējādi iegūstot tiesības saņemt finansu līdzekļus no valsts budžeta konkrētu projektu vai programmu realizēšanai, atsevišķu valsts funkciju pildīšanai vai citiem ar valsts kultūrpolitiku saistītiem mērķiem. Ja finansējums no valsts budžeta piešķirts profesionālajai radošajai organizācijai, tas saskaņojams ar profesionālo radošo organizāciju apvienību, kas izveidota šā likuma 57.3 pantā paredzētajā kārtībā. Pašvaldībām ir tiesības finansēt profesionālo radošo organizāciju mērķprogrammas vai atsevišķus pasākumus, kā arī savas kompetences ietvaros atbrīvot šīs organizācijas no nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem vai tos samazināt.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.10.97. likumu, kas stājas spēkā no 01.11.97.*

57.6 pants. Uzņēmējdarbības papildnoteikumi

Ja profesionālās radošās organizācijas vai profesionālo radošo organizāciju apvienības ieņēmumi no tādas uzņēmējdarbības, kas nav saistīta ar statūtos paredzēto mērķu sasniegšanu, kalendārā gada laikā 200 reizu pārsniedz minimālo mēnešalgu, kuru valdība noteikusi attiecīgajam laika posmam, šai profesionālajai radošajai organizācijai vai profesionālo radošo organizāciju apvienībai ir jāpilda šā likuma 18.panta otrajā daļā paredzētās prasības.

XII. Sporta sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas, reģistrēšanas un darbības papildnoteikumi

58.pants. Sporta sabiedrisko organizāciju un to apvienību jēdziens

Sporta sabiedriskā organizācija (sporta klubs, sporta centrs, sporta kolektīvs) ir organizācija, kas izveidota veselīgas atpūtas organizēšanai, fizisko un garīgo spēju atjaunošanai un paaugstināšanai, augstu rezultātu sasniegšanai sportā.

Sporta sabiedrisko organizāciju apvienības (sporta federācijas, sporta savienības, sporta asociācijas, sporta biedrības un citas apvienības) dibina divas vai vairākas sporta sabiedriskās organizācijas. Vadīt un koordinēt darbu attiecīgajos sporta veidos vai darbības jomās visā valstī var sporta sabiedrisko organizāciju apvienība, kas atbilst vadošās valsts sporta institūcijas izstrādātajiem kritērijiem.

Vienā sporta veidā vai darbības jomā starptautiskajās sporta organizācijās Latviju var pārstāvēt tikai viena sporta sabiedrisko organizāciju apvienība.

Sporta sabiedrisko organizāciju apvienību sastāvā līdztekus sabiedriskajām sporta organizācijām var būt arī citas juridiskās personas, kuru darbība ir saistīta ar sportu.

Viena sporta sabiedriskā organizācija var būt vairāku sporta sabiedrisko organizāciju apvienību sastāvā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. likumu.*

59.pants. Likumi par sporta sabiedriskajām organizācijām un to

apvienībām

Sporta sabiedrisko organizāciju un to apvienību dibināšanas, reģistrēšanas, darbības un likvidēšanas noteikumus nosaka šā likuma 1.-19. pants, 20. panta otrā daļa, 21.-42. pants, šī nodaļa, kā arī citi Latvijas Republikas likumi un uz to pamata pieņemtie normatīvie akti.

60.pants. Finansēšanas papildnoteikumi

Sporta sabiedrisko organizāciju vai sporta sabiedrisko organizāciju apvienību pēc reģistrācijas Tieslietu ministrijā var reģistrēt arī vadošajā valsts sporta institūcijā, kas

attiecīgajai organizācijai vai apvienībai dod tiesības saņemt finansu līdzekļus no valsts budžeta.

Pašvaldībām ir tiesības finansēt no sava budžeta sporta sabiedriskās organizācijas un to apvienības.

61.pants. Uzņēmējdarbības papildnoteikumi

Ja sporta sabiedriskās organizācijas vai sporta sabiedrisko organizāciju apvienības ieņēmumi no tādas uzņēmējdarbības, kas nav saistīta ar sporta pasākumu organizēšanu, kalendāra gada laikā 200 reizes pārsniedz minimālo mēnešalgu, kuru Ministru kabinets noteicis attiecīgajam laika posmam, tad Latvijas Republikas 1990.gada 26.septembra likumā "Par uzņēmējdarbību" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990, 42.nr., 1991, 27./28.nr., 1992, 22./23.nr.) noteiktajā kārtībā jādibina uzņēmējsabiedrība (uzņēmums), kas jāreģistrē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā.

<*> - *Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.93. un 05.04.95. likumiem.*

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs

A.Gorbunovs

I.Daudišs

Rīgā 1992.gada 15.decembrī